

En biograf i provinsen

Hvalsø Bio 1942 - 2002

En biograf i provinsen - Hvalsø Bio 1942 - 2002

Redaktion: Hans Cornelius og Martin Tanggaard

Layout og produktion: Schwander Kommunikation

Foto: Christian Mikkelsen MIK, s. 34 øverst - Peter Andersen, s. 22, 17

Søren Holmberg, s. 20 - Martin Tanggaard, cover, s. 3, 6, 15, 19, 23, 25, 27, 29, 32, 33, 34 nederst, 35

Tegningen s. 31 er udført af arkitekt Heinrich Gisselmann

© Hans Cornelius og Martin Tanggaard

Forord

Et rundt år er en naturlig anledning til at samle de forløbne års udvikling. De 60 år, der er gået, siden Hvalsø fik sin biograf, er forsøgt kortlagt i dette jubilæumsskrift. Som man vil kunne se af de følgende sider, har denne lokale kulturinstitution i sin levetid oplevet såvel succes som modgang.

Frem for alt handler det naturligvis om de mennesker, der ligefrem er bidt af film, og som med stort personligt engagement har ofret tid, kræfter og penge på at kunne byde befolkningen på gode filmoplevelser. Denne bog er tilegnet dem. Takket være deres initiativ og utrættelige gå-på-mod ville biografen ikke være til i dag. Drivkraften bag det hele har været en usvækket entusiasme for de levende billeder.

Det har været en spændende og udfordrende opgave at samle brikkerne til Hvalsø Bio's historie.

Mange personer har hjulpet os med oplysninger og billedmateriale – uden deres hjælp havde bogen ikke fået det indhold og den spændvidde, vi her kan præsentere læserne for. Derfor skal der lyde en stor tak til alle, der på forskellig vis har bidraget til dette lille værk.

Udgivelsen og trykningen af jubilæumsbogen har kun kunnet lade sig gøre i kraft af en donation fra Nordisk Film Fonden og Det Danske Filminstituts støtte til fejringen af jubilæet. Fra Foreningen Hvalsø Bio & Kulturhus skal der derfor rettes en varm tak for denne generøse støtte.

Hvalsø, november 2002

MARTIN TANGGAARD

HANS CORNELIUS

Da biografen kom til Hvalsø

“En biografbygning skulle nu rejses, og han gik sammen med sin gode ven, skovfoged Peder Christoffersen, Torpehus, om at løse opgaven.”

bredte sig i disse år fra de store byer og ud i de små stationsbyer.

Åbningsprogrammet var "Tante Cramers Testamente."

Som artiklen fra Biograf-Bladet i efteråret 1942 beretter, var det en af Hvalsøs initiativrige skikkelser, Anders Andersen, som samme forår havde fået bevilningen til at drive biograf. En biografbygning skulle nu rejses, og han gik sammen med sin gode ven, skovfoged Peder Christoffersen, Torpehus, om at løse opgaven.

Det må betegnes som noget af en præstation at få udarbejdet projektet i løbet af kort tid og dernæst at gennemføre byggearbejdet på mindre end 4 måneder. Og ydermere må man tage i betragtning, at det sker under besættelsen, hvor der herskede stor knaphed på byggematerialer.

Uden tvivl har de to bygherrer haft deres 'forbindelser', siden det kunne lade sig gøre at opføre så smuk og funktionel en bygning.

Hvordan ideen om at etablere en biograf i den lille stationsby opstod, er det vanskeligt at sige noget om i dag. Trods sin beskedne størrelse havde Hvalsø et blomstrende og mangfoldigt foreningsliv med festlige sammenkomster og kulturelle arrangementer, så det var jo egentlig ikke underholdningsmuligheder, det skortede på.

Alligevel havde tanken om at få en biograf til byen været fremme i flere omgange. Filmen, det nye medium, havde tiltrukket sig bred interesse og

HVALSØ BIO - Telefon 41
fra 16-18
Onsdag d. 16. Kl. 19,15 og 21,15
Torsd. Fred., Lørd., Sønd. Kl. 19,15
Aabningspremiere:
Tante Cramers Testamente
Det straalende morsomme
Palladium Lystspil med
Mathilde Nielsen.

FORLYSTELSER
Hvalsø Bio.
Telefon 41 fra 4-6 Efter.
Onsdag d. 16. Kl. 7,15 og 9,15.
Torsdag, Fredag, Lørdag og
Søndag Kl. 7,15
Aabningspremiere
Tante Cramers Testamente
Det straalende morsomme Pal-
adium Lystspil med Mathilde
Nielsen.
Telt. 871.

Om dengang Hvalsø fik sin biograf skrev "Biograf-bladet":

"Hvalsø – mellem Roskilde og Holbæk – har omsider fået sin egen Biograf. Igennem mange Aar har der været en Bevilling, uden at den har været benyttet. Der har flere gange været Tilløb til opførelse af en Biograf, men hver gang er det gaaet i Vasken, indtil for et Par Aar siden, da nu afdøde Murermester P. Olsen fik Bevillingen og udarbejdede Planer.

I Foraaret fik Maskinfabrikant A. Andersen, Hvalsø, Bevillingen, og sammen med Skovfoged P. Christoffersen, Torpehus, lod han Tegninger og Overslag til en Biografbygning udarbejde og Arbejdet udlicitere. Byggegrunden er lige ud for Stationspladsen; Arbejdet paabegynd-

tes 20. Maj. Og i Sommerens Løb er Bygningen opført og staar nu fuldført.

Byggeomkostningerne og Installeringen af det moderne Toneanlæg og Apparatur – leveret af Bang & Olufsen – staar Bygherrerne i ca. 80.000 kr. Salen har 250 siddepladser og er dekoreret stilfuldt og dæmpet i gul Farve med hyggeligt Interiør og en ideel Belysning. Salens baggrund er holdt i rødt med hvide Striber. Forlokalerne, hvori findes Toiletter og Kiosk, som er bortforpagtet, har ogsaa smukke Farver, og indgangen, med overdækket Portal, er i blomsterhegnede Omgivelser og udført i blaat og hvidt mod de gullige Mure.

Under Salen er indrettet et rummeligt Beskyttelsesrum og en Skydebane, eventuelt vil der blive anlagt en Keglebane, og endelig kan oplyses, at Ventileringen er i Overensstemmelse med moderne hygiejniske Krav.

Det er Arkitekterne Ivar Christensen & Erik Engelstoft, København, som sammen med Civilingeniør Leth Hansen har æren af denne ny Stationsbybiograf, som ved den festlige Præsentation for en indbudt Kreds den 15. Sept. vakte almindelig lokal Glæde.

*Skovfoged
Peder Christoffersen
– medstifter af
biografen*